

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สมรรถนะที่คาดหวังของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตลอดจนศึกษาแนวทางในการพัฒนานักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและนักวิชาชีพสารสนเทศสังกัดสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 39 แห่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 74 คน และบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ

กลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารและนักวิชาชีพสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 167 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1 ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1967 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 284) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 แล้วดำเนินการหากลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามภูมิภาคแบบเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากหน่วยงานในแต่ละพื้นที่ โดยแบ่งกลุ่มผู้บริหารและนักวิชาชีพสารสนเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	นักวิชาชีพ สารสนเทศ	ผู้บริหาร	นักวิชาชีพ สารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ	15 คน	39 คน	9 คน	23 คน
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	2	4	2	4
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2	6	2	4
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	2	4	2	4
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	1	5	1	5
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	2	7	2	6
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	2	4	-	-
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	2	4	-	-
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2	5	-	-
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง	29 คน	94 คน	17 คน	54 คน
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	2	10	-	-
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	2	6	2	6
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	2	5	2	5
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	2	4	2	4
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	2	3	2	3
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	2	6	2	6
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุยธยา	2	6	-	2
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	2	9	-	-
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	2	9	-	-
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	2	5	2	5
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	2	7	2	7
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	1	8	1	8
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	2	6	-	-
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	2	8	2	8
15. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	2	2	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	นักวิชาชีพ สารสนเทศ	ผู้บริหาร	นักวิชาชีพ สารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21 คน	52 คน	13 คน	30 คน
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	2	7	2	7
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	2	8	2	8
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	1	5	1	5
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	2	6	2	-
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	2	5	2	5
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	2	2	2	2
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	2	4	-	-
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	2	3	2	3
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	2	2	-	-
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	2	5	-	-
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	2	5	-	-
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคใต้	9 คน	28 คน	5 คน	16 คน
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	2	8	2	8
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	2	8	2	8
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	2	4	1	-
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	2	5	-	-
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	1	3	-	-
รวม	74	213	44	123

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาและสำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่คาดหวังของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏจากเอกสารประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหา
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่เที่ยงตรงและมีความสมบูรณ์โดยการหาค่า (IOC) ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้
 - 4.1 อาจารย์วันทนา กิตติศรีวรพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 4.2 อาจารย์ไพโรสทธิ์ ศรีสุทธิเกิดพร รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
 - 4.3 นาวาตรีหญิง ดร.กัณทิมา ชะระภิญโญ อาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยคัดเลือกข้อที่ได้คะแนน 0.5 ขึ้นไป
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและนักวิชาชีพสารสนเทศที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92
7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งจากนั้นจึงส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามถึงสมรรถนะที่คาดหวังของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแนวทางในการพัฒนานักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่คาดหวังชุดคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่คาดหวังของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนานักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ
แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องสมรรถนะที่คาดหวังของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใช้หลักเกณฑ์การกำหนดคะแนนมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

ในการแปลผล ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม

ศรีสะอาด (2545, หน้า 22-25) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารและนักวิชาชีพสารสนเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองติดแสตมป์ส่งกลับคืนผู้วิจัย จำนวน 167 ฉบับ จำแนกเป็นผู้บริหาร 44 ฉบับ และ นักวิชาชีพสารสนเทศ 123 ฉบับ เมื่อครบกำหนดผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนรวมทั้งสิ้น 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83 จำแนกเป็นผู้บริหาร 38 ฉบับ และนักวิชาชีพสารสนเทศ 100 ฉบับ ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2555

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามในกรณีที่ต้องการแสดงจำนวนหรือปริมาณ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตรประเมินค่า
2. ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบการรับรู้สมรรถนะหลักของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-Test for Independent Samples)
3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 3.1 ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยหาค่า IOC ของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าคะแนน ระหว่าง 0.50-1.00 ผลการวิเคราะห์พบว่าเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.66-1.00
 - 3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125)

การวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดวิเคราะห์แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง และคำอธิบายตาราง